

1 Što u praksi znače koncepti „uzdržavanje“ i „obveza uzdržavanja“? Koje osobe moraju drugim osobama plaćati doplatu za uzdržavanje?

Njima su obuhvaćene uobičajene obveze uzdržavanja roditelja prema njihovoj maloljetnoj djeci, u skladu s njihovim financijskim mogućnostima, bez obzira na to jesu li zajedno ili su rastavljeni. Obveze uzdržavanja proširuju se na bivšeg bračnog druga ako se on ili ona ne mogu sami uzdržavati vlastitim financijskim sredstvima.

Uzdržavanje plaćaju roditelji svojoj djeci i/ili bivši bračni drugovi jedni drugima te odrasla djeca roditeljima ako se potonji ne mogu sami uzdržavati iz vlastite imovine ili dohotka.

2 Do koje godine dijete može primiti doplatu za uzdržavanje? Postoje li različita pravila za uzdržavanje maloljetnika i odraslih osoba?

Obveze uzdržavanja prestaju kada dijete postane punoljetno, odnosno, kada navrší 18 godina, osim ako se dijete nakon punoljetnosti ne može samo uzdržavati. To se primjenjuje u slučajevima kada dijete boluje od teške fizičke ili psihičke bolesti ili ne može raditi jer polazi nastavu u ustanovi visokog obrazovanja ili ustanovi za strukovnu izobrazbu ili ako muško dijete služi vojni rok.

U skladu s ciparskim zakonom i, posebno, člankom 34. Zakona o odnosima između roditelja i djece, Zakonom 216/90, odrasla djeca imaju obvezu uzdržavanja roditelja.

3 Moram li se prijaviti ovlaštenom nadležnom tijelu ili sudu kako bih dobio uzdržavanje? Koji su glavni elementi tog postupka?

Trebali biste se obratiti sudu, posebno Obiteljskom sudu u mjestu boravišta.

Postupak se pokreće zahtjevom za naplatu uzdržavanja popraćenim izjavom koju podnositelj daje pod prisegom i koja se unosi u sudsku evidenciju. Zahtjev se dostavlja tuženiku (obvezniku uzdržavanja) koji ima pravo biti saslušan i podnijeti prigovor. Ako obje strane pristanu, donosi se odluka o uzdržavanju na temelju zajedničkog dogovora. U protivnom se zakazuje rasprava i sud donosi odluku na temelju svjedočenja obje strane.

4 Je li moguće podnijeti zahtjev u ime rođaka (ako jest, do kojeg koljena) ili djeteta?

Ako je uzdržavana osoba maloljetnik (tj. dijete mlađe od 18 godina), zahtjev ponosi skrbnik uzdržavane osobe (npr. maloljetnik), u ime i u korist uzdržavane osobe.

5 Ako namjeravam pokrenuti sudski postupak, kako da znam koji je sud nadležan?

U skladu s člankom 12. Zakona o obiteljskim sudovima br. 23/90 (kako je izmijenjen), ako je uzdržavana osoba maloljetnik, nadležan je sud u mjestu boravišta uzdržavane osobe ili obveznika uzdržavanja (članak 12. stavak 1. točka b). U svim ostalim slučajevima (tj. kada je uzdržavana osoba odrasla osoba), nadležan je sud u mjestu boravišta ili poslovanja podnositelja zahtjeva (uzdržavane osobe) ili obveznika uzdržavanja (članak 12. stavak 1. točka a).

6 Moram li kao podnositelj zahtjeva pokrenuti sudski postupak putem posrednika (npr. odvjetnika, središnjeg ili lokalnog nadležnog tijela, itd.)? Ako ne moram, koji se postupci primjenjuju?

Podnositelji zahtjeva mogu zahtjev sudu predati osobno ili putem odvjetnika.

Postupak je opisan u prethodnom odlomku 3.

7 Moram li platiti pristojbu za pokretanje sudskog postupka? Ako moram, koliko će one približno iznositi? Ako nemam dovoljna financijska sredstva, mogu li dobiti pravnu pomoć za pokrivanje troškova postupka?

Postupak podrazumijeva plaćanje pristojbi u obliku odvjetničkih naknada (ako podnositelja zastupa odvjetnik) i stvarnih sudskih troškova. Iznos se utvrđuje uredbama koje povremeno objavljuje Vrhovni sud Cipra. Točan iznos troška ovisi o trajanju i/ili složenosti postupka. Ako podnositelj nema dovoljno financijskih sredstava, on/ona može zatražiti besplatnu pravnu pomoć u skladu sa Zakonom 165(I)/2002, kako je izmijenjen.

8 Kakvo će uzdržavanje sud vjerojatno odobriti? Kako se izračunava iznos održavanja? Je li moguće revidirati sudsku odluku ako se troškovi života ili obiteljske okolnosti promijene? Ako jest, kako (npr. putem automatskog sustava indeksacije)?

Vrste uzdržavanja koje odobrava sud uključuju uzdržavanje djeteta koje plaća roditelj, uzdržavanje roditelja koje plaća dijete i uzdržavanje bivšeg bračnog druga. Iznos uzdržavanja izračunava se uzimajući u obzir potrebe uzdržavane osobe i financijske mogućnosti obveznika uzdržavanja. Uzdržavanje uključuje sve što je nužno za preživljavanje i dobrobit uzdržavane osobe i, dodatno, njegove/njezine troškove obrazovanja, ako je primjenjivo (članak 37. Zakona 216/90).

Sud može revidirati odluku o uzdržavanju na temelju zahtjeva podnositelja (ili njegovog/njezinog predstavnika) ako se promijene troškovi života ili obiteljske okolnosti uzdržavane osobe, ili ako se promijene uvjeti obveznika uzdržavanja (članak 38. stavak 1. Zakona 216/90).

Osim promjena okolnosti ili troškova, Zakonom (članak 38. stavak 2. Zakona 216/90) je predviđeno automatsko povećanje iznosa uzdržavanja od deset posto (10 %) svaka dvadeset i četiri (24) mjeseca, osim ako sud odluči drugačije.

9 Kako i kome će se uzdržavanje isplaćivati?

Uzdržavanje se plaća mjesečno uzdržavanoj osobi ili njegovom skrbniku ili odvjetniku, bankovnim prijenosom, čekom ili gotovinom.

10 Ako dotična osoba (dužnik) ne plati dobrovoljno, koje je akcije moguće poduzeti kako bi ju se prisililo da plati?

Ako obveznik uzdržavanja kojemu je odlukom određena obveza odbije tu obvezu platiti, uzdržavanje se naplaćuje na sličan način kao i zatezne kamate.

Postupak uključuje izdavanje naloga za pritvor (članak 40. Zakona 216/90).

11 Ukratko opišite sva ograničenja provedbe, posebice pravila za zaštitu dužnika i ograničenja ili rokove zastare u svom sustavu provedbe.

U skladu s člankom 9. stavkom 3. Zakona 232/91, obveznik uzdržavanja oslobađa se obveze plaćanja dugovanja temeljem odluke o uzdržavanju za razdoblje duže od dvije godine.

Sva razdoblja odsutnosti obveznika uzdržavanja i Republike Cipra isključena su iz izračuna navedenog razdoblja.

12 Postoji li organizacija ili nadležno tijelo koje mi može pomoći pri osiguranju uzdržavanja?

Na nacionalnoj razini nema takvog tijela ili organizacije.

13 Mogu li organizacije (državne ili privatne) unaprijed u cijelosti ili djelomično umjesto dužnika isplatiti uzdržavanje?

Vidjeti prethodni odgovor.

14 Ako se nalazim u ovoj državi članici, a dužnik ima prebivalište u drugoj državi:**14.1 Mogu li dobiti pomoć nadležnog tijela ili privatne organizacije u toj državi članici?**

Da, u tom slučaju podnositelj/uzdržavana osoba može tražiti pomoć od središnjeg tijela Republike, odnosno, od Ministarstva pravosuđa i javnog reda.

14.2 Ako da, kako se mogu obratiti tom nadležnom tijelu ili privatnoj organizaciji?

Predmetna osoba ili njegov/njezin odvjetnik mogu se obratiti središnjem tijelu telefonom, pisanim putem (dopisom, faksom ili e-poštom) ili tražiti osobni sastanak.

15 Ako se nalazim u drugoj državi, a dužnik se nalazi u toj državi članici:

15.1 Mogu li izravno uputiti zahtjev takvom nadležnom tijelu ili privatnoj organizaciji u toj državi članici?

Ako se podnositelj/uzdržavana osoba nalazi u drugoj državi, a obveznik uzdržavanja nalazi se na Cipru, podnositelj zahtjeva može tražiti pomoć od Ministarstva pravosuđa i javnog reda, kao središnjeg tijela, putem relevantnog središnjeg tijela u državi u kojoj se nalazi, ali ne izravno.

U protivnom se on/ona može se izravno obratiti sudu putem svog odvjetnika.

15.2 Ako mogu, kako se mogu obratiti tom nadležnom tijelu ili privatnoj organizaciji i kakvu vrstu pomoći mogu primiti?

U posebnom slučaju moguće se obratiti središnjem tijelu Cipra telefonom ili pisanim putem (dopisom, faksom ili e-poštom) koje će pomoći sa slanjem pisanog zahtjeva za uzdržavanje nadležnom nacionalnom sudu.

16 Obvezuje li tu državu članicu Haški protokol iz 2007.?

Da, Cipar obvezuje Haški protokol iz 2007.

17 Ako državu članicu ne obvezuje Haški protokol iz 2007., koji će se zakon primjenjivati na zahtjev za uzdržavanje prema pravilima međunarodnog privatnog prava? Koja su odgovarajuća pravila međunarodnog privatnog prava?

Nije primjenjivo.

18 Koja su pravila za pristup pravosuđu u prekograničnim slučajevima unutar EU-a u skladu sa strukturom poglavlja V. Uredbe o uzdržavanju?

Nakon provedbe nove Uredbe o uzdržavanju (Uredba Vijeća (EZ) br. 4/2009) zahtjevi se sada izravno šalju nadležnom sudu Republike putem središnjeg tijela Republike.

Pristup pravosuđu olakšava se i pružanjem pravne pomoći u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, tj. Zakonom 165(I)/2002, i u kontekstu relevantne Direktive EU-a o pravnoj pomoći u prekograničnim sporovima.

19 Koje je mjere donijela ova država članica kako bi osigurala funkcioniranje aktivnosti opisanih u članku 51. Uredbe o uzdržavanju?

U cilju osiguranja ispravne provedbe članka 51., središnje tijelo blisko surađuje s nadležnim tijelima države kako bi, među ostalim, dobilo tražene informacije, kao što su adresa stanovanja i poslovna adresa obveznika uzdržavanja, prihod i slično, pronašlo obveznika uzdržavanja i osiguralo dostavu sudskih pismena obvezniku uzdržavanja pribavljanjem i pružanjem valjane adrese za dostavu sudskim tijelima.

Unatoč pružanju pravne pomoći, prethodno navedene usluge, kao i slanje zahtjeva u skladu s Uredbom (EZ) br. 4/2009, pružaju se podnositeljima putem središnjeg tijela, pa se stoga ne javlja pitanje pravne pomoći.

Posljednji put ažurirano: 15/10/2019

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJNI-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.